

[Justitsministeren]

Det er i hvert fald mit grundlæggende holdningsmæssige synspunkt, men også det får vi jo lejlighed til at vende tilbage til, bl.a. igennem besvarelse af de spørgsmål, som hr. Tom Behnke har stillet mig i Folketingets Retsudvalg.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 30 af Dorte Bennedsen (S) og Ebba Strange (SF) (se foran)

vedtoges enstemmigt med 113 stemmer.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Første behandling af lovforslag nr. L 192:

Forslag til lov om friskoler og private grundskoler m.v.

Af undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder).

(Fremsat 8/5 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Pernille Forchhammer (S):**

Kun få år efter, at vi havde den sidste omlægning af tilskudssystemet for de frie skoler, står vi så igen med et omfattende forslag til en helt ny tilskudsmodel. Den sidste omlægning kunne altså ikke holde mere end et par år, før balladen meldte sig, og der blev nedsat et nyt tilskudsudvalg, hvis arbejde vi står med i dag.

Problemerne med den gamle lov viste sig at være for stor omfordeling fra de store skoler til de små og problemer med fastsættelse af de årlige reguleringstakster. Skolerne mente, de blev reguleret for lidt i forhold til udviklingen i folkeskolen.

Socialdemokratiet kan tilslutte sig princippet om, at de frie skolars økonomi kommer til at ligge på et nogenlunde fast niveau i forhold til folkeskolens udgifter pr. elev, men det er kompliceret at beregne dette niveau i folkeskolen på et sammenligneligt grundlag, og vi kan ikke acceptere, hvis der med dette forslag sker

en reel balanceforskydning mellem folkeskolen og de frie skoler.

Som nævnt i bemærkningerne mener de frie skoler, at de har et efterslæb i forhold til folkeskolen på ca. 55 mio. kr. Samtidig viser den sidste skolestatistik, at de frie skoler har et lærerforbrug, som ligger 10 pct. over folkeskolens lærerforbrug på normalundervisning. Det viser, hvor svært det er at tage hensyn til folkeskolens ekstraproblemer til specialundervisning, til fremmedsprogede elever, til den meget blandede elevmasse og til de strukturelle problemer, der er med f.eks. kapacitetstilpasning som følge af det faldende elevtal.

Den fordeling mellem skolerne, der er lagt op til i forslaget, virker fornuftig. Omfordelingen fra de store skoler til de mindre skoler bliver mindre, og der tages specielle hensyn til specialundervisning af fremmedsprogede elever.

Derimod mener vi, det er utilfredsstillende, at der ikke er sket noget med elevtalskravet. Vi mener, at et krav om gennemsnitlig 4 elever pr. årgang er alt for lidt; vi kunne godt tænke os nogle beregninger over konsekvenserne af en fordobling af kravet. Ideen med det frie skolevalg må være, at der altid er plads til nye skoler med nye ideer, og at gamle skoler, som mister elevgrundlag, eller som ikke er i stand til at finde tilstrækkelig tilslutning, må lukke.

Måske var det muligt sammen med skærpeisen af disse krav at finde nogle oplagte dispensationsmuligheder, sådan at f.eks. de tyske mindretalsskoler og andre helt specielle skoler ikke rammes . . .

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne henstille, at man henlægger de private forhandlinger til andre steder end folketingsalen.

Pernille Forchhammer (S):

. . . men ligesom folkeskolen må tilpasse skolestrukturen til det faldende elevtal, burde også de frie skoler måske i højere grad tvinges til at lukke skoler med et alt for lavt elevtal, ikke bare af økonomiske grunde, men også af pædagogiske.

I stedet for at stramme elevtalskravet, så nogle af de gamle skoler må lukke, har ministeren valgt at gøre det vanskeligere at oprette nye skoler. Vi mener, det er rigtigt med et øget krav